AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (második tanács)

2008. április 3. *

A T-236/06. sz. ügyben,

a **Landtag Schleswig-Holstein** (Németország) (képviselik: S. Laskowski és J. Caspar, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: P. Costa de Oliveira és C. Ladenburger, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: német.

a Bizottság 2006. március 10-i és június 23-i határozatainak megsemmisítése iránt, amelyekkel a felperestől a 2005. március 22-i SEK (2005) 420 dokumentumhoz való hozzáférést megtagadta, amely a Tanácsban megtárgyalt – a nyilvános, elektronikusinformáció-szolgáltatók által feldolgozott és tárolt adatok rendelkezésre bocsátásával, vagy a nyilvános információs hálózatokon meglévő adatok, bűncselekmények, beleértve a terrorizmust is, megelőzése, nyomozása, felderítése és üldözése céljából történő készenléti tárolásáról szóló – kerethatározat-tervezet jogi értékelését tartalmazza,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök (előadó), K. Jürimäe és S. Soldevila Fragoso bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

A tényállás és az eljárás

1 A Landtag Schleswig-Holstein (Schleswig-Holstein tartomány parlamentje) 2006. február 9-én e-mailben korlátlan hozzáférést kért a Bizottságtól a 2005. március 22-i

SEK (2005) 420 Bizottsági dokumentumhoz, amely a Tanácsban megtárgyalt kerethatározat-tervezet – a nyilvános, elektronikus információ szolgáltatók által feldolgozott és tárolt adatok rendelkezésre bocsátásával, vagy a nyilvános információs hálózatokon meglévő adatok, bűncselekmények, beleértve a terrorizmust is, megelőzése, nyomozása, felderítése és üldözése céljából történő készenléti tárolásáról – jogi értékelését tartalmazza.

2 A 2006. március 10-i határozatával a Bizottság Jogi Szolgálatának főigazgatója a korlátlan hozzáférés iránti kérelmet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.) 4. cikkének (2) bekezdése alapján elutasította, és a felperesnek a kérdéses iratot feketével kitakart részekkel küldte meg.

3 A felperes 2006. március 29-i iratában kérelmet terjesztett elő, a 1049/2001 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése alapján, a 2006. március 10-i döntés Bizottság általi felülvizsgálata iránt, valamint ismételt kérelmet a SEK (2005) 420 dokumentumhoz történő korlátlan hozzáférés iránt, amelyet az EK 10. cikkében foglalt, jóhiszemű együttműködés kötelezettségének elvére alapított.

4 A Bizottság főtitkára a 2006. június 23-i iratában, amelyet a felperesnek e-mailben 2006. június 26-án küldött meg, a 2006. március 10-i döntést helybenhagyta, és az újabb, 2006. március 29-i kérelmet elutasította.

5 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2006. szeptember 1-jén érkezett keresetlevelében a felperes az alábbi keresettel élt. A felperes ugyanezen a napon keresetet terjesztett elő a Bíróságnál is, amelynek a tárgya azonos volt, és amelyet ugyanazon indokokra alapított. A Bíróságnál benyújtott keresetet a C-406/06. számon lajstromozták.

6 A Finn Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a 2006. november 28-án, valamint december 14-én benyújtott kérelmeikben beavatkozóként kérték részvételük engedélyezését. A felperes e kérelmekre 2007. január 10-én tett nyilatkozatot.

7 A Bíróság a 2007. február 8-i végzésével a C-406/06. sz., Landtag Schleswig-Holstein kontra Bizottság ügyben (az EBHT-ban nem tették közzé) az ügyet az Elsőfokú Bíróság elé utalta, ahol azt T-68/07. számon lajstromozták. Az Elsőfokú Bíróság, amely a jelen ügyben előterjesztett keresetet is elbírálja, a T-68/07. sz., Landtag Schleswig-Holstein kontra Bizottság ügyben 2007. június 14-én hozott végzésével (az EBHT-ban nem tették közzé) a T-68/07. sz. ügyben előterjesztett keresetet mint perfüggőség miatt nyilvánvalóan elfogadhatatlant elutasította arra hivatkozva, hogy az elfogadhatóság kérdését nem kell vizsgálni (a fent hivatkozott Landtag Schleswig-Holstein kontra Bizottság ügyben 2007. június 14-én hozott végzés 17. pontja).

8 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2007. február 5-én benyújtott külön beadványában a Bizottság az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikkének 1. §-a szerinti elfogadhatatlansági kifogást emelt a jelen keresettel szemben. A felperes 2007. március 20-án terjesztette elő az e kifogással kapcsolatos észrevételeit.

A felek kérelmei

9 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant;

– kötelezze a felperest az eljárás költségeinek viselésére.

10 A felperes keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– nyilvánítsa a keresetet elfogadhatónak;

– semmisítse meg a Bizottság 2006. március 10-i és június 23-i határozatait;

– kötelezze a Bizottságot az eljárás költségeinek viselésére.

Indokolás

11 Az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a szerint a fél kérelmére az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve dönt az elfogadhatatlanság tárgyában. A 114. cikk 3. §-a szerint ha az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz, az eljárás a továbbiakban szóbeli. A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy az eljárási iratok kellő tájékoztatást nyújtanak, ezért nincs szükség a szóbeli szakasz megnyitására.

12 A Bizottság két jogcímet jelölt meg az elfogadhatatlanság körében: az első szerint a felperesnek nincs perbeli jogképessége, a második szerint a keresetlevelet aláíró két meghatalmazott nem jogosult a felperest képviselni. A következőkben ezért azt kell vizsgálni, hogy a felperes rendelkezik-e perbeli jogképességgel.

A felek érvei

13 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a Landtag Schleswig-Holstein az irányadó német közjog szerint kétséget kizáróan nem rendelkezik önálló jogalanyisággal. Mint területi önkormányzat, a Land Schleswig-Holstein (Schleswig-Holstein tartomány) a német közjog szerint jogi személy, ám a felperes csupán a tartomány egyik szerve.

14 A Bizottság álláspontja szerint az EK 230. cikk alkalmazásában a regionális parlamentek helyzete nem lehet kedvezőbb, mint a tagállamok nemzeti parlamentjeinek helyzete. Közismert, hogy a nemzeti parlamentek nem rendelkeznek a tagállam kereshetőségi jogától független kereshetőségi joggal, mivel azok a tagállam szerveiként a tagállam mint jogi személy részei.

15 A felperes által hivatkozott részleges jogképesség a Bizottság álláspontja szerint nem kölcsönözhet a felperesnek jogalanyiságot. Annak ellenére, hogy a felperes az általa előterjesztett nemzeti jogi rendelkezések alapján a Land Schleswig-Holsteinben a tartományi alkotmányos jogvitákban perbeli jog- és cselekvőképességgel rendelkezik. Ezen esetekben ugyanis valamely területi önkormányzat saját szervei közötti jogvitákról van szó, és nem az önkormányzat harmadik személyekkel szembeni jogi képviseletéről. Az utóbbi esetben a német jog szerint csak a tartomány maga perelhet, és nem a tartomány valamely szerve. A tartomány alkotmánya által a regionális parlamentre ruházott szervezeti önállóság csak a tartományon belüli, a tartomány saját szervei közötti viszonyban érvényesül, a tartományon kívül azonban nem.

16 Következésképpen a Bizottság álláspontja szerint a felperesnek nincs perbeli jogképessége, ezért a keresetet, mint nyilvánvalóan megengedhetetlent, el kell utasítani. A Bizottság szerint a kereset továbbá nem tekinthető a Landtag Schleswig-Holstein által képviselt Land (tartomány) saját keresetének sem, mivel a felperes, magát a keresetlevélen felperesként megjelölve, valamint a keresetlevél megszövegezésével egyértelműen kifejezésre juttatta, hogy a saját nevében jár el.

17 A felperes a Bizottság álláspontjával szemben előadja, hogy a Bíróság a fent hivatkozott Landtag Schleswig-Holstein kontra Bizottság ügyben hozott 2007. február 8-i végzésében (9. pont) a felperes jogalanyiságát kifejezetten elismerte:

„A Bíróságnak a régiók és más területi önkormányzatok kereshetőségi jogáról kialakult joggyakorlata szerint […] a Landtag Schleswig-Holstein olyan jogi személynek tekintendő, amely az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján az Elsőfokú Bíróságon keresettel élhet a vele szemben hozott határozatok ellen, és minden olyan döntés ellen, amely közvetlenül és egyedileg érinti, függetlenül attól, hogy az rendelet vagy valamely más személlyel szemben hozott határozat.”

18 A felperes álláspontja szerint ezért a Bizottság által felhozott első elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

19 A felperes a keresetlevelében előadja továbbá, hogy a közösségi bíróságok ítélkezési gyakorlatában a jogi személy közösségi jogi fogalmára vonatkozóan kialakított feltételeknek megfelel. Ezen ítélkezési gyakorlat szerint a perbeli jogképesség elismeréséhez elegendő, ha a felperes a jogalanyiság jellegzetes jegyeit hordozza. A felperes a 15/63. sz., Lassalle kontra Parlament ügyben 1963. november 14-én hozott végzést (EBHT 1964., 109. o.) úgy értelmezi, hogy az az ügy többek között a korlátozott, de meglévő önrendelkezésről és önálló felelősségről szólt, amely alapján a közösségi bíróságok a közjog szerinti területi önkormányzatok, mint amilyenek a Landok (német tartományok) és a Gemeindék (német községek), perbeli jogképességének elismerését az EK 230. cikk (4) bekezdése alapján levezették.

20 A felperes ehhez hozzáteszi, hogy ő mint a Land Schleswig-Holstein népe által közvetlenül választott legfőbb szerv egyenrangú a Land többi legfőbb állami szervével, különösen annak kormányával. A Landtag Schleswig-Holstein részleges jogképességgel rendelkezik, mivel a tartományi alkotmány szervezeti önállósággal ruházza fel, mely szerint saját magát hozza létre és szervezi, valamint megállapítja az eljárási szabályait. A felperes alkotmányossági jogvitákban a Bundesverfassungsgericht (szövetségi alkotmánybíróság) és a Landesverfassungsgericht (tartományi alkotmánybíróság) előtt perbeli jog- és cselekvőképességgel rendelkezik.

21 A felperes végül azt állítja, hogy a Landtag Schleswig-Holstein a jelen ügyben éppenúgy rendelkezik perbeli jogképességgel, mint a Land Schleswig-Holstein, mivel a Land Schleswig-Holstein alkotmánya 14. cikke (3) bekezdésének második mondata szerint a Landtagspräsident (a tartományi parlament elnöke) a Land Schleswig-Holsteint minden jogügyletben és a Landtag jogvitáiban képviseli. Ebből

a szempontból a tartományi alkotmány 14. cikke (3) bekezdésének második mondata *lex specialisnak* minősül annak 30. cikkével szemben, mely alapján a Landot főszabály szerint a miniszterelnök képviseli.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

22 Utalni kell arra, amint azt a jelen jogvitában részes felek is elismerik, hogy a belső jog szerinti területi közigazgatási egységek keresetei esetén a felperes jogalanyiságának kérdése a nemzeti közjog alapján bírálandó el (lásd a T-214/95. sz., Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben 1998. április 30-án hozott ítélet [EBHT 1998., II-717. o.] 28. pontját, a T-238/97. sz., Comunidad Autónoma de Cantabria kontra Tanács ügyben 1998. június 16-án hozott végzés [EBHT 1998., II-2271. o.] 43. pontját, és a T-132/96. és T-143/96. sz., Freistaat Sachsen és társai egyesített ügyekben 1999. december 15-én hozott ítélet [EBHT 1999., II-3663. o.] 81. pontját). Következésképpen a felperes jogalanyisága a német jog alapján vizsgálandó. A közösségi jog ugyanis nem avatkozhat a tagállamok alkotmányos önállóságába, amennyiben a közjog által alkotott nemzeti intézmények jogalanyiságáról kell dönteni, ellenkező esetben ez ahhoz vezetne, hogy ezen intézmények a közösségi jog szintjén olyan jogokat kapnának, amelyekkel a nemzeti jog szintjén nem rendelkeznek. Ezért a felperes nem hivatkozhat alappal a Lassalle kontra Parlament ügyben hozott végzésre, mert az annak alapját képező ügyben a kérdéses intézmény, az Európai Parlament személyzeti bizottsága, kizárólag a közösségi jogrendnek volt alávetve.

23 Ezen összefüggésben a felperes azon állítását, hogy a Bíróság a fent hivatkozott Landtag Schleswig-Holstein kontra Bizottság ügyben hozott 2007. február 8-i végzésében a felperes jogalanyiságát kifejezetten elismerte, el kell utasítani. A Bíróság a hivatkozott végzés 9. pontjában a „jogi személy" EK 230. cikk (4) bekezdése szerinti fogalmát a fenti végzés 8. pontjában említett „tagállam" és „közösségi intézmény" EK 230. cikk (2) bekezdése szerinti fogalmától történő elhatárolás céljából említette,

mivel a felperes a Bírósághoz benyújtott keresetlevelében azt állította, hogy perbeli jogképessége tagállami mivoltán alapul. A Bíróság az idézett pontban nem a felperes perbeli jogképességét ismerte el, hanem csupán azt állapította meg, hogy a felperes, mivel sem tagállami, sem közösségi intézményi minőséggel nem rendelkezik, egyáltalán nem élhet közvetlen keresettel a Bíróság előtt, ezért a keresetét az Elsőfokú Bíróságnál kell benyújtania. Ez utóbbi rendelkezik kizárólagos hatáskörrel az ilyen típusú keresetek elfogadhatóságának vizsgálatára.

24 Ahogy arra a Bizottság jogosan utalt, nincs lehetőség a jelen keresetet a Land Schleswig-Holstein által benyújtott keresetként értelmezni, mivel a Land Schleswig-Holsteinre, illetve a Landokra általában irányadó rendelkezések, gyakorlat és ítélkezési gyakorlat a felperes álláspontját nem támasztják alá. Ez érvényes különösen arra az érvre, amely a Verfassung des Landes Schleswig-Holstein (Schleswig-Holstein tartomány alkotmánya) 14. cikkének (3) bekezdéséből vezethető le, mivel e rendelkezés jogvitákban a Landot tekinti félnek.

25 A felperes azon érve, hogy ő mint a Land Schleswig-Holstein népe által közvetlenül választott legfőbb szerv egyenrangú a többi legfőbb állami szervvel, különösen a tartományi kormánnyal, nem hivatkozási alap a vonatkozásban, hogy ezen említett állami szervek a közösségi bíróságok előtt jogképesek lennének, és a felperes perbeli jogképességének alátámasztására nem helytálló.

26 Még ha el is fogadjuk, hogy a felperes a Land Schleswig-Holstein alkotmányának – amely szervezeti önállósággal ruházza fel: saját magát hozza létre és szervezi, valamint megállapítja saját eljárási szabályait – bizonyos rendelkezései szerint részleges jogképességgel rendelkezik, kiemelendő, hogy a Grundgesetz (a Németországi Szövetségi Köztársaság Alaptörvénye) 93. cikkének (2a) bekezdése, valamint a Land

Schleswig-Holstein alkotmánya 44. cikkének (1) és (2) bekezdése, amely rendelkezésekből a felperes a Bundesverfassungsgericht és a Landesverfassungsgericht előtti perbeli jog- és cselekvőképességét levezeti, csak a nemzeti szinten keletkező alkotmányossági jogvitákra vonatkoznak, amelyekben a felperes mint parlament jogai és kötelezettségei nem esnek szükségszerűen egybe a Land Schleswig-Holstein jogaival és kötelezettségeivel, a jelen ügyben viszont nem erről van szó.

27 Végül ami a Land Schleswig-Holstein alkotmánya 14. cikkének (3) bekezdéséből levezetett felperesi érvet illeti, a rendelkezés szövegéből pontosan kiderül, hogy a felperesnek a perbeli jogképessége meglétéről alkotott feltevése nem fogadható el. A rendelkezés vonatkozó részének szövege a következő:

„A Landtag ügyeiben annak elnöke vagy elnökasszonya jár el. Ide tartozik […] a Land képviselete a Landtag valamennyi jogügyletében és jogvitájában. […]"

28 E rendelkezésből következik, hogy a Landtag Schleswig-Holsteint érintő jogvitákban nem maga a Landtag a fél, hanem a Land, amelyet ilyen esetben kivételesen a Landtag Schleswig-Holstein elnöke képvisel, mindazonáltal a képviselet általában a miniszterelnök hatáskörébe tartozik, ahogy az a Land Schleswig-Holstein alkotmánya 30. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik.

29 Ezt a megállapítást az irányadó német jogirodalom is alátámasztja. A Land Schleswig-Holstein alkotmányának a felperes által hivatkozott kommentárja kifejezetten azt írja, hogy a Landtag Schleswig-Holstein mint a Land szerve nem jogképes, és a Land

Schleswig-Holstein alkotmánya 14. cikkének (3) bekezdése akként értelmezendő, hogy a Landtag Schleswig-Holstein elnöke a perbeli képviseleti jogkörében nem a Landtagot, hanem közvetlenül a Landot képviseli.

30 Tehát a felperes a német nemzeti jog alapján nem jogképes. Ezért a közösségi bíróságok előtt sem rendelkezik perbeli jogképességgel.

31 Következésképpen a keresetet, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani anélkül hogy vizsgálni kellene a Bizottság által hivatkozott további elfogadhatatlansági okot.

32 Ennélfogva a Finn Köztársaság, valamint a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága által előterjesztett beavatkozási kérelmek okafogyottá váltak.

A költségekről

33 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

34 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 6. §-a értelmében az Elsőfokú Bíróság szabad mérlegelése szerint határoz, ha az eljárás okafogyottá válik. A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felek és a beavatkozási kérelmeket előterjesztő felek maguk viselik a Finn Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága beavatkozási kérelmei folytán felmerült saját költségeket.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.

2) A beavatkozási kérelmek okafogyottá váltak.

3) A Landtag Schleswig-Holstein maga viseli saját költségeit, és köteles viselni a Bizottság költségeit, kivéve a beavatkozási kérelmekkel felmerült költségeket.

4) A Landtag Schleswig-Holstein, a Bizottság, a Finn Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maguk viselik a beavatkozási kérelmek folytán felmerült saját költségeiket.

Kelt Luxembourgban, 2008. április 3-án.

E. Coulon — I. Pelikánová

hivatalvezető — elnök